Nr. 72 NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM

Kraków, Piątek 27 Marca 1925.

Rok XLIV.

NOWA REFORMA

wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu

w sobotę w zwiększonej objętości z ilustrowanym dodatkiem tygodniowym

Prenumerata miesięczna:
Bez odnoszenia . . . . 3·40 zł
Z odnoszeniem . . . . 3·60 „
Z przesyłką pocz. . . . 4·20 „
Za granicę . . . . . 7·— „
Cena numeru 15 groszy
Adres Redakcji:
ul. Jagiellońska L. 10.
Telefon 41. Międzymiast. 1572.
Adres Administracji:
ul. Jagiellońska L. 10.
Telefon 241.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy:
Zwykłe . . . . . 10 gr.
Nekrologi . . . . 20 „
Nadesłane . . . . 25 „
Po kronice . . . . 30 „
Na I-szej stronie . . 40 „
Drobne od słowa . . 7 „
(najmniej 10 słów)
Układ tabelaryczny 50% drożej.
Zamiejscowe o 50% drożej.
Załączniki wedle umowy.
Nr czeku P. K. O. 400.402.

Projekt rządowy o popieraniu budowy domów mieszkalnych w miastach

Kraków, 25 marca.

Projekt rządowy o popieraniu budowy domów mieszkalnych w miastach został przekazany sejmowej komisji skarbowej i prawdopodobnie niezadługo będzie przedmiotem obrad komisyjnych. Dlatego wskazanem jest, ażeby publiczność przedewszystkiem zapoznała się z treścią tego projektu.

Projekt jest ustawą ramową, zawiera tylko ważniejsze zasady, które nie są zawsze doprowadzone do końca. Pozostawia się ministrowi skarbu w porozumieniu z interesowanemi ministrami, wydanie rozporządzeń, określających bliżej sposób wprowadzenia w życie zasad projektu. Już pod względem tej formy różni się projekt od ustawy o rozbudowie miast z roku 1922, która stanowiła całość skończoną — określała wszystkie ważniejsze momenty w sposób jasny i wyczerpujący.

Z ustawy o rozbudowie miast zatrzymano tylko przepisy o wywłaszczeniu gruntów, o zwolnieniu nowych budowli od rekwizycyj (który to ostatni przepis tłómaczy rząd w ten sposób, że nowe budowle są tylko zwolnione od rekwizycyj do dnia 12 stycznia 1931 r.), przepisy o stosowaniu ustawy o reformie rolnej do gruntów położonych w obrębie miast, których ogólny obszar nie przekracza 23 ha i wreszcie ułatwienia co do rozszerzenia granic miasta.

Poza tem są zniesione wszystkie postanowienia ustawy o rozbudowie miast. Uchylono również przepisy ustawy o państwowym funduszu mieszkaniowym z roku 1919.

Przechodzę do pozytywnych przepisów ustawy.

Artykuł I-szy upoważnia ministra skarbu do udzielenia gwarancji państwowej dla listów zastawnych i obligacyj, które będą wydawane przez instytucje finansowe, wskazane przez ministra skarbu, wyłącznie na cele budowy domów mieszkalnych do wysokości nominalnej sumy 500 miljonów złotych. Przepis ten jest ścieśniający w stosunku do ustawy z roku 1922, bo tam także miasta miały prawo do wydawania obligacyj budowlanych poręczonych przez państwo. Dla Małopolski wchodził w rachubę głównie Zakład Kredytowy Miast Małopolskich wyraźnie wymieniony w ustawie z r. 1922. Obecnie Zakład ten nie istnieje, bo został w drodze fuzji objęty przez Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie. Małopolska będzie jedyną dzielnicą, pozbawioną takiej instytucji kredytowo-społecznej powołanej do akcji mieszkaniowej.

Artykuł drugi przeznacza fundusze, które będą osiągnięte z realizacji owych listów zastawnych i obligacyj na pożyczki dla zrzeszeń budowlanych, osób fizycznych i prawnych i terytorjalnych związków samorządowych na cele mieszkaniowe. Pożyczki będą długoterminowe. Pożyczki będą wydawane w okresie czasu od wejścia w życie ustawy do końca roku 1923. Projekt nie określa, jak wysoko będą oprocentowane te pożyczki, podczas gdy ustawa z roku 1922 określała stopę procentową 2 proc. rocznie dla instytucyj użyteczności publicznej, a 3 proc. rocznie dla innych. Pożyczki nie mogą przewyższać 80 proc. ceny kosztorysowej budynku łącznie z wartością placu. — Przepis ten odpowiada ogólnym przepisom ustawy z roku 1922, różni się tem jednak, że tam dla instytucyj użyteczności publicznej była dopuszczalna granica do 90 proc. wartości a dla miast nawet do 100 proc.

Artykuł 3-ci przewiduje utworzenie państwowego funduszu budowlanego, zarządzanego przez ministra skarbu w celu udzielania ulg przy udzielaniu pożyczek dla budowy domów mieszkalnych.

Artykuł 4-ty ustanawia państwowy podatek od lokali i państwowy podatek od placów budowlanych, nie zabudowanych, lub nie dostatecznie zabudowanych dla zasilenia państwowego funduszu budowlanego.

Artykuł 5-ty, szósty i siódmy normują zasady obciążenia rzeczonym podatkiem.

Podatek od lokali pobiera się tylko od takich, które podlegają ochronie lokatorów.

Nie rozumiem dlaczego naprzykład nie ma być pobierany ten podatek od przedsiębiorstw kinowych, od banków itp., które nie są objęte ochroną lokatorów.

Podatek od lokali wynosi 10 proc. zasadniczego komornego przedwojennego.

Od placów budowlanych niezabudowanych, lub niedostatecznie niezabudowanych będzie pobierany państwowy podatek 2 proc. od wartości szacunkowej. Gmina może najwyżej pobierać dla siebie jeszcze tylko 5 proc. tytułem podatku od lokali i 1 proc. tytułem podatku od gruntów.

Postanowienia te różnią się zasadniczo od norm ustawy z roku 1922.

Ustawa z roku 1922 stanowi, że kwoty potrzebne dla pokrycia kosztów dozwolonych, ulg pożyczkowych obciążają w 80 proc. państwo, a tylko 20 proc. gminy. Tutaj ulgi te obciążają w całości gminy. Wyjątek, o którym poniżej jeszcze wspominam, ma bardzo drobne znaczenie, a ponadto ustawa idzie jeszcze dalej, bo gminy z góry płacą 10 proc. tytułem podatku od lokali, chociażby nawet kwoty potrzebne dla pokrycia kosztów połączonych z ulgami, czyniły znacznie mniej, niż 10 proc. — Gminy mają wprawdzie obowiązek ściągania tego podatku, ale udział ich w dyspozycji tym podatkiem jest minimalny.

Artykuły 9, 10 przewidują pewne ulgi w podatku dochodowym, odnośnie do nowych budowli — ulgi stemplowe itp. dla obligacyj, które już były znane ustawie z roku 1922, wreszcie zwolnienie artykułów budowlanych od podatku gminnego, stosunkowo niewysokiego.

Artykuł 11-ty i 12-ty ułatwiają przeniesienie gruntów, należących do państwa na rzecz gmin, lub innych zrzeszeń budowlanych, względnie nawet osób fizycznych.

Artykuł 13 przewiduje utworzenie komitetów budowlanych w większych miastach. Komitety te znała już ustawa z roku 1922. Zakres działania komitetów jest stosunkowo ciasny, bo mają one tylko prawo inicjatywy i przeprowadzenia akcji budowy przez gminy, prawo obmyślania i realizowania środków, ażeby ułatwić budowę, wydawanie opinji co do potrzeb i rozmiarów akcji budowlanej. Do tych wszystkich opinjodawczych kompetencyj przyczepiono kompetencję do udzielania pożyczek, ale nie na budowę nowych domów, lecz tylko właścicielom domów zniszczonych na ich remont, a to z tych sum, które będą przyznane gminom z pożyczek udzielić się mających przez instytucje finansowe na budowę domów przez same gminy.

Punkt ten jest zupełnie niejasny i sprzeczny w sobie.

Projekt upoważnia dalej te komitety do przeprowadzenia przymusowego remontu na koszt właścicieli w granicach, zapewniających gminie zwrot wyłożonych kosztów. Co to znaczy — trudno jest zrozumieć.

Komitety są mianowane przez Magistrat i oprócz tego należy do nich jeden, lub więcej przedstawicieli rządu. Są one organem zarządu gminnego.

Artykuł 14-ty określa ofiary, które ponosi rząd dla zasilenia państwowego funduszu budowlanego. Mianowicie rząd udzielał już dotąd pożyczek budowlanych w niewielkich rozmiarach, razem one wyniosą najwyżej kilka miljonów złotych. Otóż to, co będzie wpływało z tych pożyczek — ma wpływać do państwowego funduszu budowlanego.

Podczas gdy tedy zagranicą rząd ponosi znaczne ofiary dla popieranai ruchu budowlanego z ogólnych państwowych funduszów, to u nas rząd się wycofuje zupełnie, nakłada ciężary na miasta, ale odbiera im dyspozycję, zachowując dla siebie zarząd centralny funduszami budowlanemi.

Dr Adolf Gross.

...swoim rodzaju w Europie, związanego z ustaleniem waluty złotej, w którym rząd angielski widzi znamiona wielkich państwowo-twórczych, organizacyjnych zdolności społeczeństwa polskiego.

»Rząd angielski, pragnąc stałości stosunków na kontynencie, nie myśli stawiać pod znakiem zapytania granic istniejących, zdaje sobie bowiem z tego sprawę, że żadna demokracja świata nie może pozwolić na to, aby kiedykolwiek jej rząd mógł abdykować dobrowolnie z najmniejszej części swego terytorjum, albowiem demokracja, któraby się na taki podpis zgodziła, podpisałaby swą własną degradację i upodlenie. Tego od nikogo żądać nie można. Rząd konserwatywny angielski zdaje sobie z tego sprawę, że kwestjonowanie granic, to igranie z ogniem prochowni, to wywoływanie widma wojny, a wojny dziś nikt życzyć sobie nie może, a w żadnym razie nie może sobie jej życzyć rząd konserwatywny (angielski)«.

OPTYMIZM CHAMBERLAINA.

W dyskusji w Izbie gmin oświadczył Chamberlain, omawiając kwestję stosunku Polski do Niemiec, że oba te państwa nie mogą mieć absolutnie żadnej korzyści ze starcia wojennego. Polska i Niemcy są z naturalnego położenia przeznaczone do wzajemnych stosunków gospodarczych, co musi doprowadzić do obopólnego przyjaznego współżycia.

Min. Skrzyński o stanowisku Anglji wobec propozycyj niemieckich

Żadna demokracja nie może dobrowolnie abdykować ze swego terytorjum

Podaliśmy wczoraj końcowe resumé wywodów ministra Skrzyńskiego, wygłoszonych w komisji dla spraw zagranicznych, o sytuacji zagranicznej i międzynarodowej, jaka wytworzyła się z powodu propozycyj niemieckich, gwarantujących zachodnie granice Niemiec, nie rezygnujących jednak z niczego co do ich granic wschodnich.

Minister Skrzyński zapewnił, że stanowisko Francji jest bezwzględnie jasne, o nasze stanowisko dbałe, naszej wspólnej solidarności świadome. »Dajemy — mówił minister — rządowi francuskiemu w tej sytuacji, jak zawsze pełny kredyt zaufania«.

Ważna była enuncjacja ministra Skrzyńskiego, jaką złożył o stanowisku Anglji.

»Rozmowy z p. Chamberlainem — mówił minister Skrzyński — upewniły mnie, że rząd angielski nie żywi żadnych projektów rewizjonistycznych, ze sympatją i ze szczerem uznaniem obserwuje robotę konsolidacji wewnętrznej, której widownią jest Polska, przywiązuje ogromną wagę do sanacji skarbu, dokonanej w Polsce, do ogromnego wysiłku, jedynego w

Sprawy gdańskie na komisji spraw zagranicznych

Warszawa, 25 marca (PAT). Po przemówieniu ministra spraw zagranicznych na wczorajszem posiedzeniu komisji do spraw zagranicznych zabrał głos komisarz gen. Rzplitej w Gdańsku, Strassburger, który na życzenie komisji zdał sprawę z wyniku obrad genewskich w sprawie Gdańska. Na porządku dziennym obrad znajdowało się 8 spraw, oraz sprawa nominacji nowego prezydenta Rady portu i dróg wodnych w Gdańsku.

W kwestji państwowości gdańskiej nie zatwierdzono decyzji wysokiego komisarza, lecz zastąpiono ją rezolucją Rady Ligi, stwierdzającą, że rzecz ta jest ostatecznie załatwiona traktatem wersalskim.

Co się tyczy uprawnień pocztowych, to jak wiadomo, sprawa ta została odesłana do Trybunału haskiego. Wedle naszych informacyj opinja prawników idzie zupełnie po naszej linji, a mianowicie, że mamy zupełne prawo do tych urządzeń pocztowych, któreśmy poczynili, włączając w to sprawę granic portu, które powinny być rozumiane w znaczeniu funkcyjnem, a nie czysto technicznem morskiem.

»Co się tyczy dyrekcji kolejowej, Rada Ligi potwierdziła opinję prawników, że Polska bez specjalnej umowy nie ma prawa utrzymywać w Gdańsku dyrekcji kolejowej, któraby także kierowała kolejami na Pomorzu. W tej mierze będą się jeszcze odbywały pertraktacje. Jeżeli Gdańsk postawi warunki nie do przyjęcia, natenczas rząd pomyśli o przeniesieniu dyrekcji do któregoś z miast pomorskich. Bydgoszcz upomina się o to bardzo, a z innej strony wysuwana jest Gdynia. W każdym razie wykluczony jest podział dyrekcji gdańskiej na dwie części.

Po przemówieniu ministra Skrzyńskiego przemawiali kolejno posłowie Rudziński (Wyzwolenie) i Kozicki (ZLN), który zwrócił uwagę na fakt, że już w 6 lat po podpisaniu traktatu wersalskiego Niemcy publicznie i urzędowo występują z projektem rewizji postanowień terytorjalnych tego traktatu. Propozycję taką Europa bierze pod uwagę, a dalej, rząd angielski oświadcza, że wprawdzie stoi wiernie przy podpisie swym na traktacie wersalskim, ale w opinji angielskiej niedwuznacznie zaznacza się myśl o konieczności zmiany naszych granic zachodnich. Gdy do Ligi Narodów wejdą Niemcy, Liga stanie się terenem walk o rewizję postanowień traktatu.

Następnie pos. Stroński (Ch. N.), omawiając decyzję, zapadłą w Genewie w sprawach polsko-gdańskich, uważa, że sprawy gdańskie zostały załatwione dla nas zupełnie pomyślnie i podkreśla przy tem, że zadowalnia go nietylko osiągnięcie zwycięstwa, ale i sposób jego przygotowania. Uwidocznia się również w naszem postępowaniu ciągłość pracy na dalszą metę. Sprawa rokowań o bezpieczeństwo ma w sobie pierwiastki dodatnie i niewątpliwie minister Skrzyński uzyskał w rozmowach z Herriotem i Chamberlainem bardzo cenne i dodatnie zapewnienia, ale ta sprawa bezpieczeństwa pozostaje dalej sprawą pełną niepokojącej troski i konieczności bardzo wytężonej pracy. Musimy domagać się, aby stanowisko Polski w Europie było takiem, jakiem się nam według traktatu należy. Przy wejściu Niemiec do Rady Ligi bez wejścia do niej Polski, równowaga Europy zostałaby głęboko zachwiana.

Na zakończenie zabrał głos ponownie p. minister Skrzyński, udzielając wyjaśnień i odpowiadając na pytania poszczególnych mówców.

Chamberlain chce na miejsce traktatu wersalskiego postawić inny traktat

Chamberlain o zgodzie polsko-niemieckiej

Wiedeń, 25 marca (PAT). Dzienniki donoszą z Londynu, że Chamberlain powiedział wczoraj między innemi co następuje: W przyszłości żaden rząd angielski nie będzie mógł zawrzeć jednostronnego paktu wojskowego z Francją albo Belgją, skierowanego przeciwko Niemcom — (Burzliwe oklaski w całej Izbie, szczególnie na ławach partji robotniczej). Z rozmów z mężami stanu, które miałem w Paryżu i w Genewie, odniosłem wrażenie, że rządy gotowe są z dobrą wolą rozważyć propozycje niemieckie. Powiedziałem wyraźnie, że Anglja nie może dać dla wszystkich granic europejskich tak samo daleko idących gwarancyj, jakie gotowa jest objąć nad granicą nadreńską, w której jest bezpośrednio interesowana. Chamberlain powiedział dalej donośnym głosem ,że jeżeli Anglja przez zawarcie wzajemnego paktu gwarancyjnego chce położyć kres przeszłości, to stałoby się to w ten sposób, że współdziałałaby w zamianie postanowień ,które zostały narzucone zwyciężonym przez zwycięzców, na traktat polegający na dobrowolnej zgodzie wszystkich interesowanych. Zwyciężeni nie będą mieli sposobności uprawiać na innych terenach tendencyj wojennych. Polska i Niemcy nie miałyby żadnego specjalnego interesu w starciu wojennem, albowiem kraje te przez swe ścisłe interesy gospodarcze skazane są na to, ażeby w przyszłości przywróciły stosunki przyjazne. Będzie to możliwe, jeżeli państwa zdecydują się zerwać z duchem wczorajszym. Chamberlain zakończył: Jest dziś rzeczą Anglji w ten sposób objawić swą rolę, aby w przyszłości wojen nie było.

Ameryka nie może się zająć praktycznie zabezpieczeniem Europy

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 marca. Z Waszyngtonu donoszą, że niemiecki ambasador w Waszyngtonie przedłożył propozycje swego rządu w sprawie zagwarantowania pokoju zachodniej Europy także przez rząd Stanów Zjednoczonych, prosząc o współudział Ameryki.

Rząd amerykański odpowiedział, że Ameryka nie będzie się mogła praktycznie interesować zabezpieczeniem Europy, zwłaszcza, że prezydent Coolidge, bez zasięgnięcia opinji kongresu nie mógłby niczego się podjąć, a kongres obecnie jeszcze nie będzie prędko zwołany.

Francja nie odstąpi od zabezpieczenia Polski i Czech

Paryż dąży do szybkiego załatwienia sprawy bezpieczeństwa

(Telegram iskrowy „Nowej Reformy").

Wiedeń, 25 marca. Telegramy z Paryża donoszą: P. Fleurieau, ambasador francuski w Londynie, wraca z Paryża na swój posterunek, otrzymawszy od Herriota instrukcje, odnoszące się do stanowiska Francji wobec sprawy zabezpieczenia pokoju.

Paryskie koła polityczne tracą coraz bardziej nadzieję pozyskania Anglji dla takiego paktu bezpieczeństwa, któryby obejmował granice zarówno zachodnie jak wschodnie Rzeszy niemieckiej. Rząd francuski stoi na stanowisku, że pakt, zapewniający bezpieczeństwo Francji i Belgji z wyłączeniem Polski i Czech byłby naruszeniem traktatu wersalskiego, nad wykonaniem którego mają czuwać wszystkie mocarstwa sygnatarne.

Wymiana zdań pomiędzy Paryżem a Londynem będzie odbywać się dalej, obok tego zaś rząd francuski zasięgnie informacyj w Brukseli, Rzymie i stolicach innych państw. Francja czyni wszystko, ażeby sprawę bezpieczeństwa jak najprędzej załatwić.

Faszyści włoscy niszczą i palą mienie swoich przeciwników

(Telegram iskrowy „Nowej Reformy").

Wiedeń, 25 marca. Donoszą tu z Rzymu: Podczas uroczystości faszystowskich zaszły we Włoszech liczne pożałowania godne wypadki. W mieście Faenza faszyści zniszczyli Dom republikański, dalej Dom ludowy katolików, lokal garibaldczyków, a wreszcie spalili szereg pomieszkań prywatnych, pomiędzy niemi pomieszkanie komunistycznego deputowanego.

Biskup Faenzy wysłał pisemny protest do Mussoliniego.

Deputowany Viola, inwalida wojenny, został przez faszystów usunięty z urzędu prezesa Związku wojowników frontowych, a miejsce jego zajął urzędnik państwowy. Viola na audjencji u króla przedstawił nadużycia faszystów i szykanowanie przez nich byłych żołnierzy frontowych.

Zgon wybitnego komunisty polskiego

Warszawa, 25 marca (AW). We Włoszech zmarł po dłuższej chorobie bawiący tam na kuracji Juljan Marchlewski, znany komunista i były prezes tymczasowego rządu komunistycznego w Polsce w roku 1920. Należał on do wybitnych postaci tego ruchu. Z początkiem wojny pracował z Różą Luksemburg, występując przeciwko socjal-demokracji. Szkoły średnie ukończył w Warszawie, a uniwersytet w Dreźnie.

Śp. Marchlewski był bratem znakomitego chemika i profesora Uniw. Jagiellońskiego, Bolesława. Był z zawodu wybitnym ekonomistą, zbyt skrajne i fanatyczne jego przekonania (był radykalnym socjalistą jeszcze przed wojną) przeszkodziły mu jednak w karjerze naukowej, choć swego czasu brano w rachubę jego kandydaturę uniwersytecką. W chwili wybuchu wojny przebywał w Niemczech, gdzie został uwięziony, a potem wyjechał do Rosji. W czasie pamiętnej inwazji bolszewickiej na Polskę w r. 1920, szedł z armją rosyjską jako delegowany przez sowiety »Komisarz na Polskę« i stał już kwaterą u pewnego proboszcza pod Warszawą.

Później był posłem rosyjskim w Helsingforsie, a ostatnio wycofawszy się z życia politycznego, powrócił do pracy naukowej i był profesorem jednego z uniwersytetów rosyjskich.

Dyskusja nad konkordatem w Sejmie

Warszawa, 25 marca.

(PAT). Na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu przystąpiono do ustawy o zatwierdzeniu konkordatu, zawartego ze Stolicą Apostolską. — Pierwszy zabrał głos referent z ramienia komisji pos. Dubanowicz.

Korreferent pos. Czapiński (P. P. S). stojąc na gruncie rozdziału kościoła od państwa oświadcza: W zasadzie nie możemy być za żadnym konkordatem. Ponieważ jednak art. 114 konstytucji przesądza tę sprawę, rezerwujemy sobie swobodę agitacji za naszą zasadą. Musimy obecnie stać na gruncie konstytucji i zbadać, czy konkordat odpowiada inte-

resom narodu polskiego. Wychodząc z tego założenia pos. Czapiński omawia poszczególne postanowienia konkordatu i stwierdza, że konkordat nie odpowiada interesom Rzeczypospolitej i winien być odrzucony. Na wypadek nieprzyjęcia tego wniosku pos. Czapiński motywuje konieczność uchwalenia rezolucji interpretacyjnej.

W dyskusji, jaka się następnie wywiązała, pierwszy zabrał głos imieniem rządu p. podsekretarz stanu Studziński, prosząc o przyjęcie konkordatu, który jest aktem dużej wagi pod względem politycznym i społecznym i jest wykonaniem art. 114 konstytucji. Konkordat daje państwu prawa i reguluje stosunek państwa do kościoła w sposób, który odpowiada interesom obu stron. Konkordat jest też dowodem postępu w organizacji państwa i dowodzi, że Polska jest chętna i zdolna do zawierania porozumień.

Nie wchodząc w meritum wniosku pos. Czapińskiego p. podsekretarz stanu Studziński **sprzeciwia się tej rezolucji** i oświadcza, że dla wykonania konkordatu po jego zatwierdzeniu, **rząd wniesie odpowiednią ustawę**, oraz przystąpi do prac związanych ze sprawą uposażenia duchowieństwa i zniesienia »iura stolae«.

W dalszej dyskusji pos. ks. **Nowakowski** (ZLN) polemizował w dłuższem przemówieniu z wywodami pos. Czapińskiego, wykazując, że konkordat odpowiada interesom państwa i że winien być zatwierdzony.

Po przemówieniu pos. **Chruckiego** (Klub ukr.), który oświadczył się za odrzuceniem konkordatu, dalszą dyskusję **odroczono** do posiedzenia jutrzejszego o godz. 10 rano.

DZISIEJSZE POSIEDZENIE SEJMU.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 marca. Izba prowadzi w dalszym ciągu **rozprawy nad ratyfikacją konkordatu**. Pierwszy zabrał głos poseł **Skrzypa** (komunista), który zaraz na wstępie wyraził się o papieżu »t. zw. ojciec święty«, na co **natychmiast zareagował marszałek**, wzywając mówcę, aby używał odpowiedniego tonu. Poseł Skrzypa po tem upomnieniu dalej kontynuuje przemówienie, **które kończy wnioskiem o odrzucenie konkordatu**. Gdy pos. Skrzypa schodził z trybuny, ktoś na sali odezwał się: Idź spać, dziadu.

Następnie przemawiali posłowie **Błażejewski** (Ch. D.), oraz poseł **ks. Ilkow** wśród bardzo małego zainteresowania Izby.

Termin feryj świątecznych Sejmu

Warszawa, 24 marca (AW). Trzecie czytanie preliminarza budżetowego w Sejmie ukończone **zostanie 31 marca. Ferje rozpoczną się 4 lub 5 kwietnia.** Rozprawy budżetowe w Sejmie zostaną zakończone 23 kwietnia. **Budżet będzie uchwalony w każdym razie przed końcem maja.**

Delegacja gdańska w Warszawie

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 marca. Z Gdańska donoszą, że specjalna delegacja Gdańska wyjechała do Warszawy, ażeby omówić kwestję podziału ceł. Na czele delegacji stoi senator **Volkmann**. Gdańszczanie żądają podwyższenia udziału swego w dochodach z ceł.

Protest Królewskiej Huty przeciw zakusom niemieckim

Magistrat m. Królewskiej Huty na ostatniem swojem posiedzeniu przyjął następującą rezolucję:

»Usiłowania Berlina, dążące do zmiany zachodnich granic Polski powodują Magistrat m. Królewskiej Huty do oświadczenia, że jako miasto pograniczne Górnego Śląska, zdobytego tak wielkiemi wysiłkami trzech powstań i plebiscytu i za zgodą mocarstw sprzymierzonych przyłączonego do Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, ze wszystkich sił naszych, z ofiarą życia i mienia obywateli polskich, **sprzeciwiać się będziemy do ostatniego tchu odłączeniu od Macierzy Polskiej**, od której lud polski Górnego Śląska, przez wiecej, niż 600 lat odłączony, **dochował wierności dla języka i obyczajów**, i prosimy z głębi serca rząd polski oraz Sejm warszawski i śląski, a niemniej i cały naród polski, oraz sojuszników, **ażeby nie dopuściły do tej strasznej krzywdy**, jaka spotkałaby Polskę, w razie zmiany jej granic zachodnich. W imieniu obywateli, wiernych Polsce i przywiązanych do niej, oświadczamy, że **»nie damy ziemi, skąd nasz ród«.**

Metropol. Szeptycki przeciw celibatowi

W związku z głośną obecnie w społeczeństwie ruskiem sprawą **celibatu duchowieństwa grecko-katolickiego**, donosi »Diło« na podstawie informacyj z kół miarodajnych, że metropolita **Szeptycki** uważa obecnie sprawę przymusowego celibatu **za przedwczesną**. Zgłosił on gotowość udzielenia **swojego poparcia** w Watykanie dla memorjału, wystosowanego przez koła ruskie do papieża, a zwracającego się **przeciwko wprowadzeniu celibatu** w cerkwi grecko-katolickiej.

»Diło« wyraża nadzieję, że biskupi grecko-katoliccy, **stanisławowski i przemyski**, pójdą w tej sprawie śladami metropolity, zgłaszając tem samem dowód swoich uczuć narodowo-ruskich.

Bójka nacjonalistów niemieckich z komunistami

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 marca. Z Berlina donoszą: **Nocy ubiegłej przyszło do krwawej bójki między młodocianymi nacjonalistami a komunistami, podczas rozlepiania odezw.** Bójka słowna zamieniła się wkrótce w bójkę na noże. Interwenjowała policja, aresztując kilkadziesiąt osób. — **Podczas bójki raniono kilkunastu komunistów i faszystów.**

Po katastrofie pod Rogowem

Warszawa, 25 marca (AW). Wiadomość o katastrofie kolejowej pod Rogowem na linji Warszawa-Kraków uzupełnić należy następującemi szczegółami: Komisja śledcza wysłana na miejsce **nie zdołała jeszcze ustalić przyczyn katastrofy**, prawdopodobnie jednak wykolejenie spowodowała **nieuwaga zwrotniczego**, który nastawił zwrotnicę na tor boczny przypuszczając, że zbliża się pociąg towarowy. W ostatniej chwili **zwrotniczy spostrzegł swoją pomyłkę, ale było już zapóźno.** Parowóz wskutek przerzucenia zwrotnicy przeszedł na tor boczny, a wagony na tor główny, rezultatem było wykolejenie. Skutki katastrofy były tem większe, że **pociąg pośpieszny nie zatrzymuje się na stacji w Rogowie, ale mija ją z szybkością 70 klm. na godzinę.** Ostatecznie ustalono, że **ofiarą katastrofy padły 3 osoby, 8 jest ciężko rannych, a kilkanaście lżej.** Lokomotywa zwaliła się z szyn na bok nasypu wraz z węglarką, wozem pocztowym, a wóz osobowy II. klasy został zdruzgotany. Ruch kolejowy odbywa się drogą okrężną przez **Łódź, Łowicz—Koluszki** i Skierniewice. Normalny ruch zostanie wznowiony dzisiaj wieczór.

Szczegóły napadu na stację kolejową Lachowicze

Nowogródek, 25 marca (PAT). Dnia 23 bm. o godz. 21 banda **w sile 30—40 ludzi napadła na stację kolejową Lachowicze** w powiecie baranowickim. Bandyci przybyli do Lachowicz na furmankach. Po przybyciu do Lachowicz bandyci **podzielili się na dwa oddziały**, z których jeden napadł **na posterunek policji państwowej**, gdzie znajdował się tylko jeden dyżurny posterunkowy. **Posterunkowy został ubezwładniony, poczem bandyci zrabowali wszystką broń**, znajdującą się na posterunku.

Drugi oddział napadł równocześnie **na stację kolejową**. Po steroryzowaniu funkcjonarjuszów kolejowych bandyci **obrabowali kasę kolejową**, w której znajdowało się 1.461 zł. 10 groszy. — Przed odejściem bandyci **pobili ciężko komendanta posterunku**. Napad trwał 10—15 minut. Kierunku ucieczki na razie z powodu ciemności nie zdołano stwierdzić.

Na miejsce napadu przybyły natychmiast władze bezpieczeństwa, **oraz wdrożono pościg**, w którym bierze **udział policja oraz dwie kompanje wojska**. Dla przeprowadzenia dochodzeń na miejscu przybył do Lachowicz z min. spraw wojsk. pułk. Szulborski, oraz dyrektor dep. M. S. W. dr Mątkiewicz i jeden z inspektorów komendy głównej policji państwowej.

Okradzenie Kasy Chorych w Sosnowcu

Strata wynosi 20.000 złotych

Wczoraj w Sosnowcu dokonano zuchwałej kradzieży zł. 20.000, należących do Kasy chorych: Z powyższą sumą wysłano do oddziału Banku Handlowego w Sosnowcu woźnego Kasy chorych, Ign. Kremblewskiego, który będąc w banku zajęty wykupywaniem protestowanych weksli, zostawił teczkę z pieniądzmi na parapecie okna. Jakiś nieznany osobnik skorzystał z okazji, podłożył na jej miesce swoją teczkę i ulotnił się bez śladu. Woźny po niewczasie poznał swoją stratę. Skradzione 20 tys. zł. przeznaczone były na wyrównanie zaległych pensyj urzędników Kasy chorych w Sosnowcu.

Smiertelny pojedynek oficerów w Słonimiu

Kapitan Major ciężko ranny

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 marca. Ze Słonima donoszą, że 20 bm. o godz. 7 rano odbył się na laskiem kolo Wołkowyska **pojedynek na pistolety między rotmistrzem Kasterskim z 3 pułku strzelców konnych, a kapitanem Majorem.** Warunki spotkania były bardzo ciężkie — dystans 20 metrów i **3-krotna wymiana kul.** Przy pierwszej wymianie strzałów **kapitan Major otrzymał ciężką ranę w brzuch. Odwieziono go w stanie groźnym do szpitala wojskowego.** Przeciwnik został oddany do dyspozycji władz wojskowych i sądowych.

Niezwykły pogrzeb pomordowanych sióstr we Lwowie

We Lwowie odbył się onegdaj niezwykły pogrzeb Sabiny i Adeli Zwerling recte Fliesser, zamordowanych przez Pinkasa Mangotta, ajenta handlowego z Warszawy.

Dwie trumny umieszczono na karawanach, dokoła których kroczyła **policja konna i piesza, gdyż napór tłumów** był bardzo wielki. Zebrało się bowiem ponad pięć tysięcy osób. Za karawanami dążyła rodzina, a wśród tych znękany ojciec oraz rozpaczający narzeczony Adeli, niejaki Treppich. Za rodziną zaś w dorożce jechała **matka zamordowanych dziewcząt, która ustawicznie popadała w omdlenie.**

Gdy kondukt pogrzebowy zbliżał się do cmentarza, tłumy publiczności coraz bardziej zwiększały się. Tramwaje były przepełnione do niemożliwości. Ulica Janowska jeszcze nigdy nie była widownią tak wielkiego ruchu kołowego i pieszego, jak właśnie wczoraj. Miejsca w wozach tramwajowych i dorożkach ludzie zdobywali siłą i pięścią.

Na samym cmentarzu panował **ścisk nie do opisania**. Każdy cisnął się do grobu, aby zobaczyć trumny, narzeczonego Adeli oraz nieszczęśliwych rodziców, których do samych grobów jednak nie dopuszczono. Był tam jedynie Treppich, narzeczony Adeli. Począł on głośno odmawiać modlitwę pogrzebową, ale gdy zaledwie wymówił kilkanaście słów, dalsze słowa zamarły mu na ustach, **zbladł i omdlały runął na ziemię.** Wśród wielkiego zamieszania wyniesiono go z tłumu.

KRONIKA

Kraków, 25 marca.

Polacy amerykańscy przyjeżdżają na święta do Polski

Wychodzący w Nowym Jorku polski „Kurjer Narodowy“ pisze, że **bardzo wiele osób z pośród Polonji amerykańskiej** wybiera się w tym roku na Święta Wielkanocne do Polski i **wielu z nich zakupiło już karty okrętowe.**

Chamstwo łódzkich miliarderów

Z Łodzi donoszą, że t. zw. „Klub miljarderów“ odmówił udzielenia swego lokalu na przyjęcie marszałka Sejmu i ministra Sikorskiego, którzy przybyli do Łodzi na uroczystość odsłonięcia tablicy nieznanego żołnierza. Prezes tego klubu miał umotywować swą odmowę tem, że klub nie może stwarzać precedensów. **Opinja jest oburzona tem stanowiskiem łódzkich potentatów, którzy wobec rosyjskich generałów-gubernatorów gięli się po pas w pokorze.** Zuchwałość ta powinna być przez każdy rząd polski zapisana w pamięci.

Rozbudowa sieci telefonicznej

Jak oświadczył gen. dyrektor poczt i telegrafów p. Moszczyński w wywiadzie, w roku bieżącym wybudujemy linje telefoniczne **z Warszawy do granic państwa, celem uzyskania połączeń z Wiedniem przez Kraków i Berlinem przez Poznań oraz z Łotwą,** jako przedłużenie linji od Wilna, a także znaczną ilość linij wewnętrznych, w ogólnej długości razem z wymienionemi 2852 km.

Prócz tego zamierza się przebudować i rozszerzyć centralę telef. w wielu miejscowościach w państwie, a także **zamienić istniejące na G. Śląsku centrale telefoniczne na automatyczne,** — wreszcie przeprowadzić tam **kable międzymiastowe.**

W szczególności projektowane jest **rozszerzenie sieci telefonicznej w Krakowie, Katowicach, Królewskiej Hucie, Wilnie i innych.**

Państwowa sieć telefoniczna posiada ogółem **63.000 abonentów,** zaś Polska Akc. Spółka Telef. w której uczestniczy równie rząd — **46.000 abonentów.**

Choroby nerwowe wymysłem burżuazji

„Neues Wiener Journal“ publikuje artykuł swego moskiewskiego korespondenta, który opisuje wręcz humorystyczne stosunki, panujące na sowieckich uniwersytetach, gdzie **plan nauki zatwierdza komisja,** w której poza uczniami zasiadają też **delegaci służby uniwersyteckiej. Wykłady o chorobach nerwowych,** jako o chorobach czysto burżuazyjnych **zniesione.**

Przeciw linji tramwajowej w ulicy Szewskiej

Piszą nam z miasta:

W grudniu doniosły dzienniki, że w ulicy Szewskiej ma być przeprowadzony tramwaj szerokotorowy, wychodzący z Rynku, skutkiem czego liczne towarzystwa kulturalne, fachowe i techniczne, widzące w tem dalsze umocnienie tramwaju w Rynku i utrudnienie przez to w przyszłości oczyszczenia Rynku z drągów i drutów tramwajowych, odbyły wspólne posiedzenie w Towarzystwie Technicznem dnia 9 stycznia br., na którem jednomyślnie oświadczyły się za zaniechaniem toru w ulicy Szewskiej a poprowadzeniem połączenia ulicy Karmelickiej z innemi linjami torem od ulicy Karmelickiej ku ulicy Lubicz. Obecny na posiedzeniu wiceprezydent Rolle oświadczył, że Spółka tramwajowa odstąpiła od zamiaru budowy toru w ulicy Szewskiej i zgodnie z opinją ogólną poprowadzi tor do ulicy Karmelickiej koło plant do ulicy Lubicz, co zgromadzeni przyjęli oklaskami.

Tymczasem komunikat magistracki przyniósł 27 lutego wiadomość, że jednak Spółka tramwajowa poprowadzi tor normalnie **przez ulicę Szewską!** Oświadczenie to wywołało ogólną opozycję, a wspólne posiedzenie reprezentantów inteligencji i techników Krakowa, natychmiast zwołane, postanowiło prowadzić dalszą akcję przeciw tak szkodliwemu traktowaniu sprawy, obchodzącej nietylko Spółkę tramwajową, ale i mieszkańców ulicy Szewskiej i wszystkich dbających o widok Rynku i o niedogodności, jakie sprowadza istnienie głównego węzła tramwajowego w Rynku, zagrażającego nietylko estetyce, ale i bezpieczeństwu przechodniów, powodującego częsty zastój ruchu wywołany zatrzymaniem wozów w Rynku, czy przez zwykły ruch uliczny, czy przez przypadek lub jakąś uroczystość, albo procesję.

Postanowiono więc zwrócić się do zarządu gminy, jako właścicielki gruntu w ulicy Szewskiej i Rynku, oraz do ministerstwa kolei i do Wydziału Samorządowego, oraz województwa. Ponadto przygotują mieszkańcy ul. Szewskiej zarzuty do ewentualnej komisji obchodowej, jaka przed rozpoczęciem budowy toru musi być przeprowadzoną.

Skandal artystyczny z kapelą Namysłowskiego w N. Jorku

Kto słyszał kiedykolwiek ogródkową kapelę Namysłowskiego, a ostatniemi czasy wyczytał, że wysłano ją do Nowego Jorku, jako reprezentacyjną orkiestrę polską, która między innemi ma koncertować w największym muzycznym hall'u świata: „Metropolitain Hous Opera“, ten mógł sądzić, że informacja ta jest nieścisła, bo trudno było przypuścić tak niesłychaną ignorancję zarówno naszych czynników rządowych warszawskich, jak również tych pięciu konsulów i posła naszego Wróblewskiego, pod których protektoratem ta cała impreza niestety przyszła do skutku.

Oto co o tym skandalu artystycznym, kompromitującym polską sztukę i społeczeństwo w oczach zagranicy, pisze między innemi sprawozdawca muzyczny „The World“, Deems Taylor, bardzo wysokie zresztą o naszym artyźmie mający pojęcie:

„Być może, że polska orkiestra narodowa jest istotnie chlubą Polski i jest patronowana przez jej rząd. Osobiście mam nadzieję, że tak nie jest. Poza jej kostjumami jest to najzwyklejsza orkiestra symfoniczna z niedostateczną ilością smyczków i instrumentów dętych, nie grająca ani dobrze ani czysto. Ostatecznie posiadamy w Nowym Jorku trzy kina, mające lepsze orkiestry. Nie mogę pojąć, jakie wyobrażenie o naszej muzykalności mogli mieć inicjatorzy tego występu w Nowym Jorku. Przecież nie brak Polsce dobrych muzyków“ itd.

Oto jeden z kwiatków warszawskiej „propagandy zagranicznej“.

DZISIEJSZE ŚWIĘTO. Obchodzone uroczyście od setek lat święto Zwiastowania Najświętszej Marji Panny zostało w ubiegłym roku skasowane. Wobec tego w dniu dzisiejszym uroczystość pamiątki Zwiastowania ograniczyła się w niektórych kościołach do nabożeństwa zwanego wotywą, — zresztą praca w urzędach, w zakładach przemysłowych, instytucjach i handlach odbywała się normalnie. Nie od rzeczy będzie wspomnieć o pogodzie, która przyniosła nam uśmiechy słońca i powiew wiosny.

PODATEK DOCHODOWY OD UPOSAŻEŃ. Komunikat krak. Izby-skarbowej. Ministerstwo skarbu zarządziło, aby pobór państwowego podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę na całym obszarze Rzeczypospolitej był w miesiącu kwietniu br. dokonywany w dotychczasowym trybie, według skali i przepisów zawartych w okólniku ministerstwa skarbu z dn. 19 stycznia 1925, ogłoszonym w „Monitorze Polskim“ z dnia 25 stycznia br., tj. w tensam sposób, jak w miesiącu styczniu, lutym i marcu br.

Z SYNDYKATU DZIENNIKARZY KRAKOWSKICH. Syndykat dziennikarzy krakowskich otrzymał z prezydjum Związku syndykatów dziennikarzy polskich w Warszawie pismo wzywające, aby zgodnie z życzeniem departamentu ubezpieczeń społecznych ministerstwa opieki społecznej i ochrony pracy sporządził wykaz członków z podaniem ich wieku, oraz liczby lat w zawodzie dziennikarskim spędzonych. Wykazy mają służyć departamentowi ubezpieczeń do obliczenia stawek asekuracyjnych funduszu emerytalnego dziennikarzy zawodowych w Polsce. Ponieważ wykazy te muszą być do dnia 1 kwietnia przesłane Związkowi syndykatów dziennikarzy polskich w Warszawie, przeto prezydjum Syndykatu dziennikarzy krakowskich wzywa wszystkich członków krakowskiego Syndykatu, aby bezzwłocznie powyższe wykazy składali w prezydjum Syndykatu dziennikarzy krakowskich. (Najpraktyczniej wykazy takie sporządzić grupowo z każdej redakcji).

III KONCERT „ECHA“ odbędzie się w sali Starego Teatru dnia 1 kwietnia br. Chór pod batutą dyr. Bol. Walewskiego odśpiewa szereg pieśni, dotychczas w Krakowie niewykonywanych. W koncercie przyjął współudział wirtuoz-harfista Klicka, o którego nadzwyczajnej grze pisze amsterdamska „De Kunst“ z dnia 17 kwietnia 1915: „...Nie jest dziwnem, że w przepełnionej sali zgotowano mu owację, gdyż Klicka dał nam wszystko najlepsze. Mamy prawo powiedzieć, że Klicka jest nietylko królem harfy, lecz także królem wszystkich harfistów“. Przedsprzedaż biletów u WP. Krzyżanowskiego.

KOMU PRZYSŁUGUJE TYTUŁ INŻYNIERA? Ministerstwo robót publicznych w porozumieniu z min. oświaty nadesłało do okr. dyrekcji robót publ. w Krakowie okólnik w sprawie interpretacji ustawy o używaniu tytułu inżyniera. W okólniku tym czytamy: Z pomiędzy autoryzowanych geometrów cywilnych w b. zaborze austrjackim ci tylko są uprawnieni do używania tytułu zawodowego inżyniera, którym na używanie tytułu zawodowego inżyniera pozwolono na podstawie rozp ces. z 19 marca 1917. Interpretując ściśle odnośny ustęp art. 6 powołanej ustawy, ministerstwa oświaty i robót publ. stwierdzają legalność nabycia tytułu inżyniera tylko u absolwentów tych szkół technicznych, o wyższym typie naukowym, które w swych dyplomach wyraźnie zaznaczają, że odnośny absolwent na zasadzie ukończenia studjów i egzaminów otrzymuje tytuł inżyniera.

POŻAR W MIESZKANIU DRA ELJASZA RADZIKOWSKIEGO. Dziś w godzinach porannych ulica Karmelicka była terenem ogromnego zbiegowiska ludzi, które wywołały kłęby dymu, wydobywające się z okien I piętra domu pod l. 23. Niebawem stwierdzono, że pali się w zamkniętem mieszkaniu dra Eljasza Radzikowskiego. Zaalarmowana straż pożarna po wywaleniu drzwi weszła do wnętrza mieszkania, gdzie w jednym z pokoji paliła się podłoga. Pożar powstał widocznie od niedopałka papierosa, który dr Eljasz Radzikowski w roztargnieniu porzucił. Ogień, który mógł wyrządzić wielkie szkody, albowiem dr Radzikowski posiada cenne zbiory — straż w kilku minutach ugasiła. Właściciel mieszkania wrócił do domu, gdy ogień został ugaszony.

ZAMACH SAMOBÓJCZY 61-LETNIEGO STARCA. Dzisiejszej nocy usiłował odebrać sobie życie przez poderżnięcie gardła i tętnic na obu rękach, emeryt kolejowy Franciszek L., lat 61 liczący. Powodem rozpaczliwego kroku były stosunki familijne. Zawezwane pogotowie ratunkowe po opatrzeniu pozostawiło desperata na miejscu.

Z DWOMA PRZEŚCIERADŁAMI W ŚWIAT... Z zakładu wychowawczego w Pawlikowicach zbiegł 13-letni Walenty Białota, zabierając z sobą 2 prześcieradła.

WILK W OWCZEJ SKÓRZE. Zygmuntowi Steinowi, kupcowi, zamieszkałemu przy ul. Rękawka 15, skradł z mieszkania pewien osobnik futro wartości 1500 zł.

Sprawca lat około 28 liczący, wysoki brunet ubrany w eleganckie jeszcze futro, przedstawił się córce Steina, jako urzędnik firmy „Zenit“ w Krakowie.

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Dziś po raz 12 a jutro 13-ty „Don Juan“. Na czwartek kasa biletów nie sprzedaje, lecz dopiero na piątek i sobotę. W sobotę po poł. i w niedzielę po poł. powtórzenie „Szklanej góry“.

Z TEATRU „BAGATELA“. Dzisiaj we środę 25 bm. odbędą się w „Bagateli“ dwa przedstawienia. Po południu ukaże się sukcesowa sztuka Kisielewskiego „W sieci“ po cenach zniżonych, wieczorem zaś o godz. 8-ej wyborna komedja Sardou „Nasi najserdeczniejsi“ z pp. Barwińską, Rawicz, Romowicz, Walewską, Barwińskim, Dobrzańskim, Kwiatkowskim, Wasilewskim, Zbuckim, Fertnerem w głównych rolach. We czwartek „Nasi najserdeczniejsi“ pojawią się po raz ostatni, ustępując miejsca oryginalnej sztuce autora „Wiery Mircewej“ p. Urwancewa. Próby z tej interesującej nowości p. t. „Zwierzątko“ dobiegają końca pod kierunkiem reżyserskim p. Ziembińskiego, który zarazem odtwarza jedną z głównych ról w sztuce. Tytułową rolę odtworzy p. Relewicz-Ziembińska, inne role naczelne grają: pp. Barwińska Zofja, Sznage-Andruszewska, Wesołowski, Turski, Wasilewski, Gorajska, Wysocki. Nowe dekoracje projektował artysta malarz Stanisław Węgrzyn. Premjerę „Zwierzątka“ naznaczono na piątek 27 bm.

ASYGNATY ZNIŻKOWE NA PRZEDSTAWIENIA WE ŚRODĘ 25 BM. Dyrekcja „Bagateli" komunikuje, że na oba dzisiejsze przedstawienia popołudniowe i wieczorne asygnaty zniżkowe dla zrzeszeń inteligencji pracującej zachowują swoją ważność.

OPERETKA „NOWOŚCI". We czwartek operetka Straussa „Perły Kleopatry". W piątek 27 bm. „Cloclo" Lehara z Czermakówną.

IRMA KOSECKA, wiolinistka, wystąpi we czwartek, 26 bm. w sali Starego Teatru jako wykonawczyni Sonat klasycznych. Nazwisko I. Koseckiej u nas jeszcze nieznane! Prasa zagraniczna stawia ją jednak wysoko w rzędzie wirtuozów doby współczesnej. Sam program sonatowego wieczoru świadczy o artystycznych aspiracjach wykonawczyni: obok sonat Tartiniego, Haendla i Mozarta znajduje się nadto potężna sonata C-moll Beethovena, wymagająca nietylko pierwszorzędnej techniki, ale przedewszystkiem głębokiej inteligencji muzycznej. Wszystkie te warunki posiada I. Kosecka w całej pełni. Jako jej partner wystąpi dr E. Steinberger, pianista, dobrze znany w Krakowie i należycie oceniony dla swych wybitnych zalet artystycznych.

KONCERT VASY PRIHODY, fenomenalnego skrzypka, który odbędzie się w niedzielę 29 bm. wywołał u nas tak sensacyjne zainteresowanie, że większa część biletów w pierwszym dniu sprzedaży została rozchwytaną. Vasa Prihoda zdobył również w Warszawie, gdzie dał 4 koncerta, niebywały sukces. Sprawozdawcy pism po jego koncertach, omawiając jego grę i niezwykłe wprost zalety muzyczne, w entuzjastycznych słowach podkreślili, że Vasa Prihoda nietylko że dorównuje Paganiniemu, lecz nie wiadomo, czy wykończeniem szczegółów wirtuozowskich nie przewyższa ówczesnej doskonałości Paganiniego.

DRUGI I OSTATNI KONCERT BRONISŁAWA HUBERMANNA, którego pierwszy koncert wywołał tak rzadki zachwyt publiczności, odbędzie się w Krakowie we czwartek, 2 kwietnia. Bilety są już do nabycia u J. Lipskiego, Sławkowska 8.

REPERTUARY:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO

Czwartek 25 marca: „Don Juan" (gośc. wyst. J. Węgrzyna).
Piątek 27 marca: „Don Juan" (gośc. wyst. J. Węgrzyna).
Sobota, 28 bm. po poł.: „Szklana góra"; wieczorem: „Don Juan".

TEATR „BAGATELA"

Czwartek 26 b. m. „Nasi najserdeczniejsi". Piątek, 27 bm.: „Zwierzątko".

TEATR OPERETKA „NOWOŚCI"

Czwartek, 26 bm.: „Perły Kleopatry". Piątek, 27 bm.: „Cloclo".

ZEBRANIA TOWARZYSKIE DLA WŁAŚCICIELI I ZBIERACZY monet, medali, bonów papierowych, żetonów, plakiet itp., urządza co piątek od godz. 6'30 do 7'30 Towarzystwo numizmatyczne w Krakowie dla członków swoich i dla gości w Collegium iuridicum Grodzka 53 (sala zakładu antropologicznego na I piętrze w oficynie) celem ożywienia ruchu w dziale numizmatyki polskiej. Oprócz pogadanek na ogólny temat, dokonywane będą jak za czasów śp. Bartynowskiego, Małkowskiego i dra M. Gumowskiego aukcje sprzedażne, wymiany, ogłaszane komunikaty o licytacjach zagranicznych. (Dnia 1 kwietnia mają być na aukcji w Amsterdamie sprzedane: dukat gdański Sobieskiego z 1677 i dukat Augusta II z 1697 oraz 6 medali historycznych). Pożądanem byłoby, ażeby pp. jubilerzy, właściciele starożytności i osoby pragnące nabyć lub sprzedać swoje zbiory, zechcieli przychodzić na te zebrania, gdyż tylko w ten sposób zdoła się ożywić ten dział, który we Lwowie, Poznaniu i Warszawie rozwija się już pomyślnie. Goście będą mile widziani na najbliższem zebraniu w piątek 27 bm. Wstęp wolny.

Program pobytu ministra rolnictwa w Małopolsce

Dnia 30 bm. przyjeżdża do Małopolski p. minister rolnictwa Janicki. Przez cały czas pobytu w Małopolsce, który trwać będzie do dnia 3 kwietnia, minister będzie gościem małopolskiego Twa rolniczego. Program pobytu ministra w Małopolsce przedstawia się następująco:

Dnia 30 marca odbędzie się w Wilamowicach pod Białą w obecności p. ministra pokaz bydła czerwonego polskiego, połączony z premjowaniem, w czasie którego p. minister przyjmie delegacje powiatów bialskiego, oświęcimskiego i żywieckiego. Stąd uda się p. minister do Wadowic, gdzie będzie obecny na posiedzeniu Zarządu okręgowego Towarzystwa rolniczego, poczem nastąpi **powrót do Krakowa.**

Dnia 31 marca p. minister zwiedzi stadninę ogierów przy ul. Lubicz, następnie będzie udzielał audjencyj w województwie, o godz. zaś 16 obecny będzie na posiedzeniu wydziału wykonawczego małopolskiego Towarzystwa rolniczego, które odbędzie się w gmachu M. T. R. Dnia 1 kwietnia zwiedzi p. minister saliny wielickie i będzie na walnem zebraniu okręgowego Twa rolniczego w Wieliczce, stąd uda się do **Bochni, Jodłownika i Limanowej.** W Jodłowniku urządzi M. T. R. pokaz bydła czerwonego polskiego, w Bochni zaś i Limanowej odbędą się walne zebrania okręgowych Towarzystw rolniczych, na których delegaci przedłożą p. ministrowi postulaty z zakresu rolnictwa.

Dzień 2 kwietnia poświęcony będzie na Nowy Sącz i zwiedzenie szkoły gospodyń w Podegrodziu, poczem p. minister wyjedzie do Wierzchosławic do prezesa M. T. R. p. Wincentego Witosa. W Wierzchosławicach odbędzie się w obecności p. ministra zebranie zarządu tarnowskiego okręgowego Twa rolniczego.

W dniu 3 kwietnia po zwiedzeniu szkoły ogrodniczej w Tarnowie p. minister uda się do Pilzna, Dębicy, Mielca i Tarnobrzega. Tam też będzie obecny na zebraniu zarządu odnośnych okręgowych Towarzystw rolniczych. Po odbytem zebraniu w Tarnobrzegu p. minister powróci do Sandomierz opuści Małopolskę.

Przez cały czas pobytu p. ministra towarzyszyć mu będzie w objeździe wiceprezes małopolskiego Towarzystwa rolniczego prof. Albin Jura, ponadto sekretarz M. T. R. p. Karol Kilijan, oraz wicesekretarz p. inż. Leon Roniewicz.

Z kraju i ze świata

PRZYJAZD MINISTRA BENESZA DO WARSZAWY oczekiwany jest 15 kwietnia br. Narady min. Benesza w Warszawie dotyczyć będą m. i. projektu paktu gwarancyjnego państw Europy wschodniej, nie objętych planem paktu gwarancyjnego, wypracowanym przez Anglję.

HOJNA OFIARA NA SZKOŁĘ. Dnia 21 marca u rejenta Lubańskiego w Radomiu sporządzono akt darowizny, mocą którego p. Julja Więckowska, właścicielka dóbr Brzeście, powiatu kozienickiego przepisała 1018 morgów na rzecz towarzystwa, prowadzącego i utrzymującego średnią szkołę żeńską w Radomiu im. Marji Konopnickiej.

DO KORPUSU OCHRONY POGRANICZA, według najnowszego rozporządzenia ministra spraw wojskowych, przyjmowani mogą być podoficerowie rezerwy do 30 roku życia, gdy dotychczas przyjmowano tylko do 28 r. życia.

MIĘDZYNARODOWY ZJAZD GEOLOGÓW I GEOGRAFÓW. W najbliższych dniach udaje się do Kairo grupa 30 geografów i geologów polskich, aby wziąć udział w międzynarodowym zjeździe geografów i geologów, który odbędzie się 25 kwietnia. Delegacja czeska i innych krajów podporządkuje się kierownictwu uczonych polskich na zjeździe w Kairo.

ARESZTOWANIA WŚRÓD MŁODZIEŻY KOMUNISTYCZNEJ W ŁODZI. Policja polityczna w Łodzi wykryła przy ul. Kamiennej kryjówkę organizacji młodzieży komunistycznej. W chwili wkroczenia policji do lokalu odbywało się zebranie dzielnicowe organizacji. Aresztowano 10 osób i znaleziono wiele materjału obciążającego w formie bibuły.

ZWŁOKI POLAKÓW Z ROSJI. Ministerstwo spraw zagr. komunikuje, że do stacji Stołpce przybyły 23 marca zwłoki Polaków, zmarłych i pochowanych w ostatnich latach w Petersburgu i okolicy. Transport zawiera zwłoki: Stanisława Giezmera, Brunona Ogolewicza, Józefa Korwin-Kossakowskiego, Lubomira Dymszy, Romualda Sędzikowskiego, Władysława Hakebella-Wierusza, Stanisławy Tyszka, Michała Krosnowskiego, Władysława Żukowskiego, Jana Wołowskiego, Anieli Jałowieckiej, Felicji Modzelewskiej, Marji Kierbedź, Józefa Dymszy, Józefa O'Rourke, Józefy Marji Danillowej, Heleny Rzewuskiej, Aleksandry Ostroróg Sadowskiej, Emilji Elżanowskiej, Bolesława Jałowieckiego, Feliksa Romualda Suszyńskiego i Kamilli Falewiczowej.

WIECZORKIEWICZ I BAGIŃSKI NA WYMIANĘ. Głośni z rozprawy sądowej o zamachy terorystyczne Wieczorkiewicz i Bagiński zostali odstawieni na granicę polską w celu wydania ich sowietom dla wymiany na politycznych więźniów polskich, więzionych w Rosji.

ZNIŻKI KOLEJOWE DO MIEJSC KĄPIELOWYCH W CZECHACH. Czeskosłowackie ministerstwo kolejowe przyznało zniżki kolejowe dla kuracjuszów w wymiarze 66, 50 i 33%. Zniżki te realizowane będą przy drodze powrotnej.

LONDYN W PRZEDEDNIU STRAJKU DRUKARSKIEGO. Z Londynu donoszą, że zagraża tam wybuch strajku w drukarniach, o ile interwencja ministra robót publicznych, który występuje w roli pośrednika, nie doprowadzi do porozumienia. Prawdopodobnie na znak sympatji przyłączą się do tego strajku drukarze, zajęci w drukarniach dzienników.

ZAWALENIE SIĘ MOSTU KOLEJOWEGO. — Na przestrzeni kolejowej Kapstadt—Natal runął most kolejowy w chwili, gdy przejeżdżał pociąg pospieszny. Wagony spadły do rzeki. Prócz służby kolejowej kilku podróżnych utraciło życie.

CENNE WYKOPALISKA NA WĘGRZECH. W miejscowości Oszöny na Węgrzech natrafiono na cenne wykopaliska. Mianowicie podczas prac ziemnych na terenie dawnego obozu rzymskiego Brigentium znaleziono 6 sarkofagów z II wieku po Chrystusie. Wartość archeologiczna tych sarkofagów jest bardzo wielka, albowiem są one zupełnie nienaruszone. W jednym z sarkofagów zachowały się szkielety 80-letniej kobiety i jej siostrzenicy, ponadto znajdują się w nim kosztowne ozdoby kobiece ze złota. Sarkofagi oddano muzeum narodowemu w Budapeszcie.

POLA NEGRI TĘSKNI ZA POLSKĄ. Dzienniki amerykańskie donoszą, że Pola Negri wybiera się z powrotem do Europy. Przedstawicielom prasy, którzy mieli z nią szereg wywiadów, oświadczyła, że tęskni za swoją ojczyzną, to jest za Polską i zamierza na czas dłuższy powrócić.

Prócz tego Pola Negri oświadczyła, że wstąpi w związki małżeńskie, ale nazwiska swojego przyszłego męża nie wymieniła.

Listy z kraju

(Korespondencja „Nowej Reformy").

Tarnów, 21 marca.

(Z Rady przybocznej. — Pod obserwację. — Śmierć na ulicy. — „Turoń").

Pod przewodnictwem inż. Rypuszyńskiego odbyło się posiedzenie Rady przybocznej, na którem załatwiono sprawę ponoszenia kosztów utrzymania klas VIII i X szkoły im. Konopnickiej, sprawę zezwolenia na przeprowadzenie na gruntach miejskich wodociągu dla odkażalni wagonów; uchwalono statut specjalnych opłat drogowych na częściowe pokrycie kosztów utrzymania i brukowania dróg miejskich, zamknięto dla automobilów ciężarowych ulice Małą Strusinę, Konarskiego, Mickiewicza i Urszulańską, wreszcie dokonano wyboru dziesięciu członków do wydziału Kasy Oszcz. Wybrani zostali: pp. Schantroch, ks. Mysor, Rypuszyński, Bialik, Michalski, Niedzielski, dr Zbieśniewicz, Szatko, Orzech i dr Geisler. W końcu przewodniczący odpowiadał na kilka interpelacyj, a między innemi na interpelację prof. Wojciechowskiego w sprawie budowy sądu.

Rybackiego, który przed niedawnym czasem dokonał śmiałego napadu na dom Rubina i zranił służącą i syna gospodarza, odwieziono do Krakowa, celem poddania go obserwacji lekarskiej.

Skutkiem anewryzmu serca zmarł nagle na ulicy śp. Franciszek Hydzik, adjunkt inspektoratu skarbowego, w 46 roku życia.

Artyści teatru miejskiego im. Słowackiego w Krakowie zjechali do naszego miasta i w sali Sokoła dali przedstawienie „Turonia" Żeromskiego. Silne słowa popłynęły ze sceny a przed oczyma zasłuchanej publiczności ukazały się potworne zjawy z r. 1846, w którym nasze miasto było ośrodkiem ruchu. Artyści grali koncertowo. Specjalnie podkreślić należy grę pp. Żmijewskiej, Zawistowskiego, Szymańskiego, Białkowskiego, Buczyńskiej, Sawickiego, Szymborskiego i Miarczyńskiego. Dziwne uczucia rozpierały serca mieszkańców tego miasta, które autora potwornej rzezi starostę von Breinla, obdarzyło tytułem honorowego obywatela.

Przed ostatecznem załatwieniem przesilenia w rządzie

Znaczne odprężenie sytuacji — Ch. D. przeciwko wygrywaniu przesilenia

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 marca. Wczoraj w godzinach wieczornych nastąpiło **odprężenie sytuacji, wywołanej zapowiedzią dymisji podsekretarza stanu Smólskiego** na wypadek przyjęcia przez Radę ministrów regulaminu sekcji mniejszości narodowościowych.

Komitet polityczny klubu Ch. D. po zbadaniu zarzutów, poczynionych przez p. Smólskiego regulaminowi, **doszedł do przekonania, że wygrywanie przesilenia z tego powodu nie byłoby uzasadnione.** Rada ministrów dziś o godz. 5 pop. ma regulamin aprobować.

Równocześnie **oczekiwana jest nominacja posła Stanisława Grabskiego na ministra oświaty.**

Komisja budżetowa wyraziła nieufność min. Kopczyńskiemu

Czy uchwała komisji była legalną?

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 marca. **Komisja budżetowa Sejmu,** która obraduje dziś równolegle z posiedzeniem Izby **przyjęła wniosek o skreślenie 100 złotych z pozycji preliminarza ministerstwa reform rolnych.**

Za wnioskiem głosowały Z. L. N., Piast grupa Dubanowicza i Koło żydowskie.

Wniosek został postawiony w **celach demonstracyjnych dla wyrażenia nieufności ministrowi Kopczyńskiemu.**

Zachodzi **kwestja legalności** powziętej uchwały z uwagi na to, że **pełne posiedzenie Izby** logiką rzeczy i nakazem regulaminu **wyłącza równoczesne urzędowanie komisji.**

Ameryka proponuje Polsce nową pożyczkę

Warszawa, 25 marca (AW). Dzienniki podają, że **rząd otrzymał nowe propozycje amerykańskiej pożyczki w wysokości 50 miljonów dolarów.**

O rozbudowie portu w Gdańsku decyduje tylko Rada Portu

Gdańsk, 25 marca (AW). **Z pożyczki zagranicznej,** którą zaciąga gmina Gdańska, **Rada portu otrzyma 8 miljonów** na rozbudowę urządzeń portowych. **Gdańsk w dysponowaniu tą kwotą nie będzie miał żadnego głosu.** Owych 8 miljonów zastąpi pożyczkę, którą na podstawie ugody między Gdańskiem a Polską miała Rada portu zaciągnąć **na zaczęcie robót w porcie.**

Przerwa w rokowaniach handl. z Niemcami

Berlin, 25 marca (AW). **Delegacja polska do rokowań handlowych z Niemcami opuściła wczoraj Berlin w związku z trudnościami, jakie stawiała strona przeciwna.** Niektórzy członkowie delegacji polskiej pozostali w Berlinie, celem załatwienia **formalności co do spraw, w których osiągnięto porozumienie.**

Państwa bałtyckie popierają Polskę przeciw Niemcom

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 marca. Z Paryża donoszą: **Estoński minister spraw zagranicznych, Pusta,** przybył do Paryża i odbył konferencję, podczas której **sformułował stanowisko rządów państw bałtyckich wobec wschodnich granic Niemiec.**

W kołach dobrze poinformowanych stwierdzają, że **Pusta w konferencjach z Herriotem i Doumergiem poparł najzupełniej stanowisko Polski, wobec zakusów niemieckich rewizji granic wschodnich.**

Lloyd George burzycielem traktatu wersalskiego

Nowy niesłychany atak na Polskę

(Telefonem od naszego korespondenta).

Londyn, 25 marca. W ciągu dyskusji na dzisiejszem posiedzeniu Izby gmin zabrał **głos Lloyd George,** który wystąpił **bardzo ostro przeciw postanowieniom traktatu wersalskiego, ustalającym granice na wschodzie i przeciw zawielkiemu(?!), jego zdaniem, obecnemu obszarowi państwa polskiego.**

Lloyd George oświadczył, że i na zachodzie również istnieje kilka spraw spornych, które jednak mogą być załatwione w drodze arbitrażu. **Najpoważniejszym atoli obszarem przyszłych konfliktów są kraje, położone nad morzem Bałtyckiem i Bosforem.**

Wedle Lloyd Georgea **Polska stanowi główne niebezpieczeństwo dla pokoju europejskiego(?!), ponieważ na 27 miljonów ludności około 9-ciu milj. utrzymuje tylko przemocą przy użyciu siły zbrojnej(!).**

Nie można — mówi Lloyd George starać się utrzymać tych postanowień traktatu wersalskiego, które **naładowane są materjałem wybuchowym.**

Sposób, w jaki rozstrzygnięto **kwestję Górnego Śląska obudził nieufność do międzynarodowej sprawiedliwości w Niemczech i w Rosji.** Nieufność tę trzeba rozprószyć przez stworzenie jakiegoś innego, **rzeczywiście sprawiedliwego(?) trybunału międzynarodowego.** W tym też duchu powinien działać Chamberlain na wrześniowej sesji Rady Ligi Narodów.

Tajemnicza śmierć dygnitarzy sowieckich

Moskwa, 25 marca (PAT). W związku z tajemniczą katastrofą, jaka wydarzyła się onegdaj na Kaukazie, donoszą obecnie, że spłonął samolot wojenny, wiozący **trzech wybitnych członków rządu federacji zakaukaskich republik:** Zginęli zastępca sownarkomu Zakaukazji a zarazem członek prezydjum WCIKa ZSSR oraz członek rewwjensowietu **Miasnikow,** przewodniczący zakaukaskiej czeki Sałomon Mohilewski i członek narkom Gruzji **Atarbekow** oraz lotnicy **Schmidt,** z pochodzenia Niemiec i jego pomocnik **Sagaradża,** Gruzin ze starej książęcej rodziny. Cała prasa sowiecka jest bardzo poruszona wypadkiem. **Wdrożone zostało śledztwo, celem wykrycia istotnej przyczyny katastrofy.** Partja komunistyczna Gruzji pozbawiona została trzech bardzo wybitnych swych kierowników. Jest bardzo znamienne, że prasa całkowicie przemilcza o zabiciu się w katastrofie również lotników Schmidta i jego pomocnika Saragadży.

Dział ekonomiczny

— **Celem zakupu okrętów dla projektowanej polskiej linji okrętowej** wyjechała specjalna komisja do Cherbourga, która nawiąże stosunki z tamtejszemi fabrykami budowy okrętów.

— **Rozporządzenie znoszące wszystkie dotychczasowe ograniczenia w handlu dewizami i obrotu** pieniężne zagranicą, jak również zakaz wywozu sum ponad 5 mil. koron wydało w Austrji min. skarbu.

— **Budowa linij tramwajowych w Zagłębiu Dąbrowskiem** zostanie wkrótce rozpoczęta. Przyczyni się to do zatrudnienia bezrobotnych i ożywienia ruchu handlowego w Zagłębiu.

— **Ceny masła w Warszawie mają wobec zwiększającej się podaży tendencję zniżkową.**

— **Termin konwersji pożyczek przedwojennych** będzie przedłużony do 15 maja, jak min. skarbu zawiadomiło Izby skarbowe.

— **Na rozbudowę portu „cesarskiego" w Gdańsku** przeznaczono z otrzymanej przez Gdańsk pożyczki angielskiej 13½ miljonów.

— **Stopę procentową obniżył Bank gminy miasta Wiednia z 10 na 9 procent.**

— **Uliczne rezerwoary benzynowe zostały wprowadzone w Bydgoszczy.** Jest to pierwsze tego rodzaju w Polsce urządzenie, ułatwiające w dużym stopniu trakcję samochodową.

— **Olbrzymie bankructwa firm włókienniczych** zdarzyły się w ostatnich tygodniach na Łotwie.

— **Państwowy monopol tytoniowy** zaprowadza Turcja z dniem 1 marca 1926.

— **Częściowe lub całkowite umarzanie zaległości w państwowym podatku przemysłowym** nieprzekraczających 100 złotych, możliwe jest przez Izbę skarbową na indywidualne podania płatników, o ile stwierdzi się, że ściągnięcie zagrozi egzystencji gospodarczej płatnika.

DZIAŁ GIEŁDOWY

Krakowska giełda pieniężna

Kraków, 25 marca.

Zurych (za 100)	100·50—100·80
Berlin	1·24¼ (czek)
Wiedeń (za 100,000)	73·25
Paryż (za 100)	27·50 (czek)

Cedula kursowa giełdy krakowskiej

25 marca 1925	Transakcje w złotych	
	[illegible]	wczoraj
Pol. Bank przem. I—VIII	—	—
Bank Hipoteczny I—VIII	0·57	—
„ Małopolski	—	—
Ziem. Bank kred. I—IX	0·15	—
Powsz. Bank kred. I—V	—	—
Bank zw. sp. zar. I—XI	12·50	[illegible]
Pol. Tow. handlowe I—V	—	0·31
Impex I—V	—	—
Pharma I—III	—	—
Polski Glob I—IV	—	—
Żegluga Polska I—III	—	0·15
Zieleniewski I—IV	14·10—14·20	14·15—14·40
Cegielski I—IX	—	[illegible]—0·58
Trzebinia I—IV	0·55—0·56	0·55
Pocisk I—III	—	—
Parowozy I—III	0·66—0·67	0·67
Automotor I—II	—	0·55
Górka I—III	16·75—17·00	16·40—16·75
Siersza I—IV	4·20—4·30	4·30
Tepege I—IV	1·55—1·56	—
Polska Nafta I—III	—	0·56
Pokucie I	0·20	0·22
Pezet I—IV	—	—
Strug I	—	—
Niemojowski I	—	0·61
Tłuszcze Trzebinia I—II	7·00—7·20	—
Azot	—	0·30
Elektrow. Siersza I—IV	0·22—0·23	0·22
Ćmielów I—II	—	—
Krakus I—VI	0·90—0·95	0·95—0·98
Chodorów I—V	4·45—4·50	4·60—4·65
Chybie	5·45	5·60
A. Piasecki	—	—

Kraków, 25 marca.

Tendencja na ogół utrzymana. Mimo to ruch dość znaczny; szczególnie obracano Zieleniewskim Górką, której poszukiwano do końca zebrania po wyższych kursach.

Dewizy bez zmiany.

Na pogiełdziu ruch minimalny. Płacono za Jaworzno drobne 14, Lokomotywy 0'45—0'50.

Papiery dywidendowe w Warszawie

z dnia 25 marca 1925 r.

AKCJE:	W złotych Transakcje
Bank Handlowy	7·00
Bank Zw. Sp. Zar.	11·00
Cegielski	0·58
Parowozy	0·66
Starachowice	2·25
Zieleniewski	—
Żyrardów	11·75
Nobel	2·14
Haberbusch	6·05
Ursus	1·90
Spirytus	—
Nafta Polska	0·60
Bank Przem. Lwów	0·36

Wiedeń, 25 marca. **Początkowe kursa papierów polskich w tysiącach koron. Siersza górnicza 59'5 Silezia 12, Fanto 200, Karpaty 136. Tendencja spokojna, nieco słabsza.**

Zurych, 25 marca. (PAT). Paryż 27'23, Londyn 24'87, N. Jork 5.187, Belgja 26'40, Włochy 21'15 Hiszpanja 73'90, Holandja 206'70, Berlin 1.234, Wiedeń 7.315, Sztokholm 139'70, Oslo 80'90, Kopenhaga 94'30, Sofja 737'50. Praga 15'37½, Warszawa 100, Budapeszt 0'72, Białogród 8'17½, Ateny 7'90, Konstantynopol 2'65, Bukareszt 247'50, Helsingfors 13'05, Buenos Aires 195'50. Tendencja spokojna.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Litwa przeprasza papieża

Paryż, 25 marca. (PAT). „Osservatore Romano" w numerze 65 podaje nast. urzędowy komunikat:

Z powodu demonstracji przeciw delegacji apostolskiej w Kownie, skutkiem podpisania konkordatu stolicy świętej z Polską, Monsignor Karas, biskup sejneński i deputacja tamtejszej kapituły zakomunikowali Monsignorowi Zecchini, temu delegatowi apostolskiemu w krajach bałtyckich, że **ubolewają nad temi demonstracjami.** Wiadomość ta sprawiła specjalną pociechę Ojcu św., który jako oznakę ojcowskiej życzliwości przesłał wymienionemu czcigodnemu biskupowi i kapitule błogosławieństwo apostolskie. **Rząd litewski przeprosił tak delegata apostolskiego, jak i stolicę świętą przez swego charge d'affaires.**

Ze sportu

URANIA—WISŁA. Zawody odbędą się dziś we środę na boisku T. S. Wisła o godz. 4 po poł.

ZAWODY PIŁKI NOŻNEJ NA ROWERACH odbędą się w Krakowie w sobotę 28 bm. o 7 w. w sali Sokoła oraz 29 bm. w niedzielę w sali Sokoła w Tarnowie. Niewidziane u nas dotychczas, niezwykle ciekawe pokazy sztucznej jazdy i piłki rowerowej zaprodukują górnośląscy kolarze.

OTWARCIE KORTÓW TENNISOWYCH K. S. CRACOVIA nastąpi dnia 1 kwietnia br. Nieliczne pozostałe godziny gry można otrzymać w sekretarjacie: Stolarska 6, od 6—7 wieczór.

TRENINGI SEKCJI LEKKOATLETYCZNEJ K. S. CRACOVIA rozpoczęły się pod kierownictwem p. F. Eymana. od 23 marca br. w sali gimn. III przy ul. Sobieskiego. Sekcja przyjmuje wpisy w lokalu klubu między 6—7 wieczór do 15 kwietnia br.

K. S. BRATISLAVA PRZYBYWA W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ DO KRAKOWA, gdzie spotka się z Cracovią. Klub ten odniósł następujące zwycięstwa: F. T. C. (Budapeszt) 2:1, Blue Star (Zurych) 2:0, Wacker (Wiedeń) 2:0, 4:3, 3:1, Slovan (Wiedeń) 4:2, Wiener Sportklub 2:0, Simmering 6:2, Sparta (Praga) 0:0, D. F. C. (Praga) 2:2. — Drużyna Bratislavy przejęła wiedeński system gry co każe nam oczekiwać w niedzielę, wobec wspaniałej formy Cracovii prawdziwej uczty sportowej. Match odbędzie się na boisku Jutrzenki o godz. 3'45 po poł.

Z TOW. FILOZOFICZNEGO. We czwartek 26 bm. o godz. 6 wieczór w sali Semin. filozof. (ul. św. Anny 12) prof. dr Bohdan Szyszkowski wygłosi odczyt pt. „O metodzie twórczości naukowej w teorji budowy atomów Bohra".

Informacje przemysłowe i handlowe

Z ULG PRZY WYMIARZE PANSTWOWEGO PODATKU PRZEMYSŁOWEGO przy eksporcie korzystają obok dotychczasowych, następujące wyroby przemysłowe: Wszelkie drzewo ciosane i tarte (z wyjątkiem osikowego, fornierów, klepek i dyktów), kopalniaki, słupy telegraficzne i papierówka (z wyjątkiem osikowej) ałun krystaliczny, wosk ziemny i wyczeszki wełniane. Ulgi te będą stosowane względem transakcyj, dokonanych po pierwszym marca.

POBOR PANSTWOWEGO PODATKU DOCHODOWEGO od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, będzie w myśl zarządzenia min. skarbu, dokonywany na całym obszarze Rzeczypospolitej w miesiącu kwietniu w dotychczasowym trybie, wedle skali i przepisów, zawartych w okólniku min. skarbu z dnia 19 stycznia b. r., ogłoszonym w numerze 20-tym „Monitora Polskiego“ z dnia 21 stycznia b. r.

ROZSZERZENIE DZIAŁALNOSCI POLSKIEJ LINJI LOTNICZEJ na linji Kraków—Wiedeń posiada doniosłe znaczenie dla kupiectwa krakowskiego, blisko złączonego z handlem wiedeńskim. Kupiec, mający bardzo ważne sprawy w Wiedniu, może w kilku godzinach, wszystko załatwiwszy, powrócić do Krakowa, gdyż czas lotu oznaczony jest na 3 godziny. Cena za przejazd w jedną stronę 70 złotych. Pierwszy lot odbędzie się 31 marca b. r. Przyklasnąć należy działalności wielce ruchliwej polskiej linji lotniczej, pracującej od 4-ch lat w Polsce. Nowy rozkład lotów od 1 kwietnia b. r. jest następujący: Odlot z Warszawy o godz. 8·45, przylot do 11·15, odlot do Wiednia 12·30, przylot do Wiednia 15·30, odlot z Wiednia 8·30, przylot do Krakowa 11·30, odlot z Krakowa 12·30, przylot do Warszawy 15. W najbliższym czasie uruchomi się również linję Kraków—Lwów. Pasażerom, korzystającym z polskiej linji lotniczej stoi auto Towarzystwa bezpłatnie do dyspozycji. Odjazd auta na lotnisko każdorazowo o godz. 11·50 z ulicy Szpitalnej z pod miejskiego biura sprzedaży biletów kolejowych. Odprowadzający płacą za przejazd 5 złotych.

SYTUACJA NA WIEDEŃSKIM TARGU ZBOŻOWYM SPOKOJNA. Wobec niepokojących doniesień o sytuacji na wiedeńskim targu zbożowym, kierownictwo giełdy zbożowej w Wiedniu stwierdza urzędowo, że niema mowy o groźnej sytuacji na targu zbożowym w Wiedniu, ani też nie przewiduje się upadłości żadnej większej firmy zbożowej. Co się tyczy handlu terminowego zbożem to jest on od 1903 roku w Austrji zakazany.

Odpowiedzialny redaktor: MICHAŁ KONOPIŃSKI.

Przewodnik handlowy i informacyjny po Krakowie

Wymienione firmy polecamy naszym Czytelnikom.

ROZKŁAD JAZDY POCIĄGÓW OSOBOWYCH

ODCHODZĄCYCH ZE STACJI KRAKOWSKIEJ

Odjazd z Krakowa do	Godzina	Przyjazd	
Warszawy Z.	0·05	Warszawa	8·00
Lwowa (Bukaresztu)	1·55	Lwów	7·55
Wiednia	2·15	Wiedeń	14·10
Piotrowic i Katowic	4·00	Piotrowice	8·20
Niepołomic	4·20	Niepołomice	5·25
Lwowa (Poł. do N. Sącza)	6·40	Lwów	12·35
Katowic Z.	7·05	Katowice	9·36
Piotrowic	7·18	Piotrowice	11·34
Zakopanego	7·35	Zakopane	12·51
Lwowa	7·55	Lwów	17·15
Wieliczki	8·25	Wieliczka	8·58
Warszawy Z.	8·35	Warszawa	20·30
N. Sącza via Sucha	8·50	N. Sącz	16·10
Poznania Z. przez Katowice	10·05	Poznań	22·07
Żywca	10·25	Żywiec	15·00
Lwowa	10·25	Lwów	21·20
Lwowa	13·15	Lwów	19·05
Zakopanego	13·30	Zakopane	20·26
Kocmyrzowa z Grzegórzek	13·40	Kocmyrzów	14:53
Wieliczki	13·50	Wieliczka	14·20
Warszawy Z.	14·10	Warszawa	21·40
Piotrowic	14·20	Piotrowice	18·50
Niepołomic	14·30	Niepołomice	15·27
Przemyśla (Poł. do N. Sącza)	15·20	Przemyśl	22·20
Trzebini	16·15	Trzebinia	17·38
Katowic (Berlina)	17·05	Katowice	19·00
Bielska (Cieszyna)	17·45	Bielsko	20·49
Gdańska	19·05	Gdańsk	10·00
Bochni	19·15	Bochnia	20·27
Warszawy Z.	19·15	Warszawa	5·35
Bielska	19·25	Bielsko	22·50
N. Sącza	19·50	N. Sącz	[illegible]
Warszawy	20·05	Warszawa	9·55
Kocmyrzowa z Grzegórzek	20·05	Kocmyrzów z Grzegórzek	21·07
Lublina	20·10	Lublin	7·42
Wieliczki	20·20	Wieliczka	20·51
Lwowa	21·15	Lwów	6·55
Łodzi	21·45	Łódź	6·45
Poznania przez Katowice	22·20	Poznań	6·45
Krynicy i N. Sącza	22·25	Krynica	7·05
Lwowa	23·20	Lwów	9·50
Zakopanego	23·35	Zakopane	6·32

PRZYCHODZĄCYCH DO STACJI KRAKOWSKIEJ

Przyjazd do Krakowa z	Godzina	Odjazd	
Piotrowic	1·26	Piotrowice	22·05
Lwowa (Bukaresztu)	1·48	Lwów	19·40
Łodzi	5·10	Łódź	20·00
Stryja	5·15	Stryj	14·26
Zakopanego	5·52	Zakopane	23·15
Poznania przez Katowice	6·00	Poznań	21·25
Warszawy	6·20	Warszawa	22·35
Słotwiny	6·35	Słotwina	4·45
Lwowa	6·48	Lwów	20·40
Nowego Sącza	6·55	Nowy Sącz	23·30
Kocmyrzowa do Grzegórzek	7·00	Kocmyrzów	6·00
Bielska	7·25	Bielsko	8·53
Wieliczki	7·28	Wieliczka	6·55
Lublina	7·45	Lublin	19·45
Skawiny	7·52	Skawina	7·01
Warszawy via Dęblin	8·20	Warszawa	17·40
Niepołomic	8·20	Niepołomice	6·35
Warszawy	8·35	Warszawa	20·55
Lwowa	9·45	Lwów	23·40
Piotrowic	9·50	Piotrowice	4·55
Gdańsk	10·05		
Bielska	10·40	Bielsko	8·58
Wieliczki	12·30	Wieliczka	12·00
Kocmyrzowa	12·40	Kocmyrzów	11·30
Katowic (Berlina)	12·50	Katowice	11·05
Lwowa	13·40	Lwów	3·35
Zakopanego	15·06	Zakopane	8·35
Piotrowic	15·40	Piotrowice	11·22
Katowic	16·18	Katowice	13·58
Lwowa (Bukaresztu)	16·25	Lwów	10·10
Warszawy	16·50	Warszawa	6·00
Niepołomic	17·00	Niepołomice	16·00
Chrzanowa	18·05		
Wieliczki	18·20	Wieliczka	17·50
Tarnowa	18·30	Tarnów	16·15
Kocmyrzowa do Grzegórzek	18·42	Kocmyrzów	17·42
Lwowa	18·45	Lwów	7·45
Piotrowic	19·00	Piotrowice	13·40
Nowego Sącza przez Chabówkę	20·20	Nowy Sącz	13·05
Poznania pr. Katowice	20·50	Poznań	8·40
Zakopanego	21·10	Zakopane	16.00
Przemyśla	21·25	Przemyśl	14·34
Lwowa	21·50	Lwów	15·25
Warszawy	22·05	Warszawa	14·30
Żywca	22·45	Żywiec	18·28

UWAGA: Wyrazy, wydrukowane tłustym drukiem, oznaczają pociągi pospieszne.
Z. oznacza odjazd z dworca Zachodniego.
Za ewentualne zmiany nie biorę się odpowiedzialności.

Czcionkami Drukarni Literackiej w Krakowie, ulica Jagiellońska L. 10. — Rządca drukarni L. K. [illegible]